

Teza: kara pieniężna w przypadku trudnej sytuacji materialnej obwinionego.

Nie wypełnienie obowiązku doskonalenia zawodowego przez radcę prawnego stanowi delikt dyscyplinarny, jednakże przy wymiarze kary zasadne jest uwzględnienie trudnej sytuacji materialnej obwinionego i nie wymierzenie kary pieniężnej.

Sygn. akt WO-123/19

ORZECZENIE
z dnia 23 października 2019 roku.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie

w następującym składzie:

Przewodniczący SWSD Robert Staszewski

Sędziowie: SWSD Elżbieta Gajda - Krynicka SWSD Julian Cybulski /sprawozdawca/

Protokolant Magdalena Senderska

przy udziale Zastępcy Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego r. pr. Mariusz Łątkowski

po rozpoznaniu w dniu 23 października 2019 r. na posiedzeniu sprawy radcy prawnego D. K.

obwinionego o przewinienie dyscyplinarne, nie wypełnienia obowiązku doskonalenia zawodowego, określonego w art. 64 ust.1 ustawy o radcach prawnych w związku z art. 14 ust.1 i 2 oraz art. 61 ust. 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, stanowiącego załącznik do uchwały nr 3/2014 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 22 listopada 2014r. w sprawie Etyki Radców Prawnych, w związku z § 7 i § 11 Regulaminu zasad wypełniania obowiązku doskonalenia zawodowego przez radców prawnych i zadań organów samorządu służących zapewnieniu przestrzegania tego obowiązku, stanowiącego załącznik do uchwały nr 103/IX/2015 Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 11 grudnia 2015r. w sprawie Regulaminu wypełniania obowiązku doskonalenia zawodowego przez radców prawnych i zadań organów samorządu służących zapewnieniu przestrzegania tego obowiązku (tj. uchwały nr 124/X/2017) Prezydium Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 20 października 2017r. w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego uchwały w sprawie Regulaminu zasad wypełniania obowiązku doskonalenia zawodowego przez radców prawnych i zadań organów samorządu służących zapewnieniu przestrzegania tego obowiązku, z powodu odwołania obwinionego radcy prawnego D. K. od orzeczenia Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Warszawie z dnia 25 marca 2019r. Sygn. akt D 274/18.

orzeka:

1.

Zmienia orzeczenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Warszawie z dnia 25 marca 2019 r. Sygn. akt D 274/18 w ten sposób, że:

- za czyn opisany w punkcie 1 orzeczenia wymierza karę upomnienia,
- w punkcie 2 orzeczenia kwotę 1500 zł zamienia na kwotę 500 zł.

2.

Zasądza od obwinionego A. K. koszty postępowania odwoławczego w kwocie 1000.00 zł.(słownie złotych : jeden tysiąc) na rzecz Krajowej Rady Radców Prawnych.

UZASADNIENIE

Wnioskiem o ukaranie z dnia 13 grudnia 2018r. p Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego OIRP w Warszawie wniósł o uznanie winnym radcę prawnego D. K., popełnienia przewinienia dyscyplinarnego z art. 64 ust.1 ustawy o radcach prawnych w związku z art. 14 ust.1 i 2, oraz art. 61 ust. 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, stanowiącego załącznik do uchwały nr 3/2014 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 22 listopada 2014r. w sprawie Etyki Radców Prawnych, w związku z § 7 i § 11 Regulaminu zasad wypełniania obowiązku doskonalenia zawodowego przez radców prawnych i zadań organów samorządu służących zapewnieniu przestrzegania tego obowiązku, stanowiącego załącznik do uchwały nr 103/IX/2015 Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 11 grudnia 2015r. w sprawie Regulaminu wypełniania obowiązku doskonalenia zawodowego przez radców prawnych i zadań organów samorządu służących zapewnieniu przestrzegania tego obowiązku, przez to, że nie wypełnił obowiązku doskonalenia zawodowego i uzyskał o (zero) z wymaganych co najmniej 40 (czterdziestu) punktów szkoleniowych w cyklu szkoleniowym, który trwał od 1 stycznia 2015 roku do 31 grudnia 2017 roku, czym naruszył obowiązek dbania o rozwój zawodowy poprzez kształcenie ustawiczne, a także obowiązek stosowania się do uchwał organów samorządu radców prawnych.

W odpowiedzi na wniosek o ukaranie Obwiniony D. K. pismem z dnia 10 grudnia 2018r. wniósł o umorzenie postępowania i nie obciążanie go kosztami, powołując się w piśmie z dnia 22 listopada 2018r. na załączone potwierdzenia, udziału na szkoleniach w 2008r., 2011r. i 28-29 marca 2018 roku.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Warszawie uznał, że Obwiniony nie uzyskał żadnego punktu z wymaganych co najmniej 40 (czterdziestu) punktów szkoleniowych w cyklu szkoleniowym, który trwał do 1 stycznia 2015 roku do 31 grudnia 2017 roku. Zaświadczenia z odbytych kursów, szkoleń złożone przez Obwinionego do pisma z dnia 22 listopada 2018 roku, nie obejmują okresu szkoleniowego o którym mowa w zarzucie postawionym przez Rzecznika dyscyplinarnego. Obwiniony nie przedłożył żadnych zaświadczeń świadczących o odbyciu szkoleń w wskazanym wyżej cyklu szkoleniowym. Zdaniem Sądu istnieje obowiązek stałego doskonalenia oraz uczestnictwa radców prawnych w szkoleniach zawodowych jak i obowiązek doskonalenia zawodowego w rozumieniu § 11 Regulaminu Doskonalenia i uznał Obwinionego winnym przypisując odpowiedzialność za zarzucany przez Rzecznika delikt dyscyplinarny. Sąd Okręgowy uznał jako czyn sprzeczny z art. 14 ust. 1 i 2 oraz art.61 ust.2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego i za to na podstawie art.64 ust.1 i art.65 ust.1 pkt 1 oraz na podstawie art.335 § 1 Kodeksu postępowania karnego w związku z art.749(1) pkt 3 ustawy o radcach prawnych wymierzył Obwinionemu radcy prawnemu D. K., WA- (...) karę pieniężną w wysokości 2 500 (dwa tysiące pięćset) złotych. Na podstawie art. 70⁶ ust.2 ustawy o radcach prawnych zasądził od Obwinionego radcy prawnego D. K. na rzecz Okręgowej Izby Radców Prawnych w Warszawie zwrot kosztów postępowania dyscyplinarnego w kwocie 1 500 (tysiąc pięćset) złotych.

Od orzeczenia Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Warszawie odwołał się do Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Obwiniony D. K.. Zaskarżył w całości przedmiotowe orzeczenie i wniósł o jego uchylenie oraz umorzenie postępowania, a także nie obciążanie go żadnymi kosztami postępowania. W odwołaniu z dnia 20 maja 2019 r. podnosi, że w Wyroku Sadu Najwyższego z dnia 6 listopada 2014r. SDI 32/14 - program komputerowy prawniczy: Wolter Kluwer, Lex 1541265 - ustawowe przepisy regulujące obowiązek doksztalcania przez radców prawnych nie pozwalają na przyjęcie dopuszczalności karania osób uchylających się od do obowiązku szkolenia karami dyscyplinarnymi. W związku z powyższym Obwiniony wnosi o zastosowanie tego orzeczenia Sądu Najwyższego. Ponadto zdaniem Obwinionego Okręgowa Izba Radców Prawnych w Warszawie zna dobrze sytuację Obwinionego: jest radcą prawnym rencistą, zatrudnionym na 3/4 etatu z niską rentą i zarobkami. Otrzymuje świadczenie rentowe w kwocie nieco powyżej 900 zł. miesięcznie, a zarobki netto ze stosunku pracy nieco ponad 1100 zł. Nałożona kara pieniężna zdaniem Obwinionego nie jest dla niego do „udźwignięcia”.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie zważył, co następuje:

Odwołanie obwinionego nie jest zasadne. Przywoływany w odwołaniu przez Obwinionego Wyrok Sadu Najwyższego z dnia 6 listopada 2014r. SDI 32/14 został wydany przy innym stanie prawnym. Ustawą z dnia 05.08. 2015r. o nieodpłatnej pomocy prawnej (Dz. U. 2015r poz. 1255) znowelizowano ustawę o Radcach Prawnych.

W dniu 25.12.2014 r. znowelizowano ustawę i wszedł w życie przepis nadający Krajowej Radzie Radców Prawnych możliwość uchwalania regulaminów dotyczących w szczególności zasad wykonywania zawodu radcy prawnego (ustawa o radcach prawnych, art. 60, pkt 8 lit. f). W kolejnej nowelizacji, obowiązującej od 31 sierpnia 2015r., nadano Krajowej Radzie Radców prawnych także uprawnienia do uchwalania regulaminów dotyczących dopełnienia obowiązku zawodowego radców prawnych w zakresie doskonalenia zawodowego. Krajowa Rada Radców Prawnych także w regulaminie upравиła organy samorządu w zakresie nadzoru nad przestrzeganiem obowiązku zawodowego przez radców prawnych (ustawa o radcach prawnych, art. 60, pkt 8 lit. h).

Uchwała nr 103/IX/2015 Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 11 grudnia 2015r. z późn. zm. W sprawie Regulaminu zasad wypełniania obowiązku doskonalenia zawodowego przez radców prawnych i zadań organów samorządu, zapewniła przestrzeganie obowiązku szkolenia radców prawnych.

Zdobycie 40 punktów szkoleniowych w ciągu 3 lat, zdaniem Wyższego Sądu Dyscyplinarnego przez radcę prawnego nie jest zbyt trudne, zwłaszcza że oferta szkoleniowa OIRP jak i KRRP daje duże możliwości zdobycia wiedzy koniecznej dla czynnego zawodowo prawnika, radcy prawnego.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny orzekając, oparł się na założeniu, że dolegliwość orzeczonej kary u postępowaniu dyscyplinarnym nie może przekraczać stopnia winy lecz powinna być adekwatna do naganności czynu.

Zmieniając orzeczoną przez Okręgowy Sąd Dyscyplinarny karę, Wyższy Sąd Dyscyplinarny kierował się powyższą zasadą.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny orzekając, oparł się na założeniu, że dolegliwość orzeczonej kary u postępowaniu dyscyplinarnym nie może przekraczać stopnia winy lecz powinna być adekwatna do naganności czynu.

Zmieniając orzeczoną przez Okręgowy Sąd Dyscyplinarny karę, Wyższy Sąd Dyscyplinarny kierował się powyższą zasadą.

Orzeczoną przez Wyższy Sąd Dyscyplinarny kara zdaje się być karą sprawiedliwą, zasłużoną i akceptowalną, tym bardziej, że o taki wymiar kary wniósł Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego.

Orzeczoną karą powinna realizować cele zapobiegawcze i wychowawcze wobec Obwinionego i dawać prawdopodobieństwo, że Obwiniony nie popełni w przyszłości podobnego czynu.

Mając na względzie przedstawione przez Obwinionego dowody Wyższy Sąd Dyscyplinarny doszedł do wniosku, że kwota 500 zł. będzie kwotą odpowiednią z tytułu kosztów postępowania poniesionych przez Sąd I instancję.

Z tych względów Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie orzekł jak w sentencji wyroku.

O kosztach postępowania Wyższy Sąd Dyscyplinarny orzekł na podstawie art. 70⁶ ust.1 i 2 ustawy o radcach prawnych, w związku z § 1 ust.1 pkt. 2 i ust. 2 Uchwały Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 20 marca 2015r. nr 86/9/2015.